

GORENJEJC

Uredništvo in uprava:
Strossmajerjev trg 1 / Tel. št. 73

Leto XXIV Št. 50
Kranj, 14. decembra 1940.

Izhaja vsako soboto
Naročnina: celoletno din 40,
polletno din 20, četrtletno din 10

Domovinska dolžnost

Vojna tudi nam ni prizanesla. Bombaž, petrolej, nafta, kože, gumi, kolonialno blago in drugo so predmeti, ki jih naše gospodarstvo težko pogreša ali jih sploh pogrešati ne more. Tudi državna obramba mora računati z uvozom.

Prvo je bilo delavstvo, ki je začutilo posledice pomanjkanja surovin. Uničevanje dobrin, nevarnost prevoza in manjša ponudba, ker smo sosedje vojskujočih se držav, iz katerih smo popreje po večini dobivali surovine, so povzročili njihove višje cene.

Zvišanje cen od uvoza odvisnim predmetom in njihovim proizvodom je sledilo zvišanje cen vsemu blagu. To je bila gospodarska nužnost. Posledica pa je bila, da so sloji, ki živijo od delavskih mezd ali uradniških plač, prišli kar naenkrat v silno stisko in težave, ker mezde in plače niso sledile v enakem tempu toku druginje.

Sledile so težnje delavstva in zasebnega ter državnega uradništva za povišanjem njihovih prejemkov. Povišanje pa ne sledi v enakem tempu toku druginje. Razlika je iz dneva v dan večja. V kategorijah, kjer ni bilo nobenega bistvenega povišanja, mezde in plače ne nudijo več eksistenčnih možnosti.

Upravičeno je tudi kmečki stan po gospodarskih principih skušal izravnati produkcijske stroške in prodajne cene. Seveda je to ustvarilo problem prehrane šibkejših slojev. V „Slovencu“ sta n. pr. objavila ing. Suhadolc kot tajnik Kmetijske zbornice ter Golobič Rudolf kot državni uradnik zelo zanimivi razpravi, ali je nova cena mleka upravičena. Golobič Rudolf trdi, da povišanja cen ne prenese ne uradništvo, še manj pa delavstvo ter da bi bilo treba najprej doseči zvišanje plač državnim uradnikom in drugim delovnim stanovom. Če ti stanovi ne bodo mogli kupovati mleka in drugih življenjskih potrebščin, potem tudi kmetu ne more koristiti višja cena. To so stvarni in upoštevanja vredni razlogi.

Ing. Suhadolc pa je zgolj po gospodarskih vidikih stvarno in strokovno utemeljil potrebo po zvišanju cen mleka. Kot gospodarski strokovnjak pravilno ugotavlja, da mleka ne bo, če cene mleka ne bodo dosegle cen krmil in mesa. Seveda so cene krmil in mesa zopet utemeljene le zgolj z gospodarskega stališča. Ne more pa se domnevati, da bi imel ing. Suhadolc namen navajati kmeta, naj opusti rejo krav mlekarič in se posveti reji živine za zakolj. Izvajanja ing. Suhodolca imajo nasprotno le namen, opozoriti na nevarnost, da mleka ne bo, če se ne bodo upoštevali gospodarski vidiki. Ali pa se v teh časih morejo in smejo reševati problemi prehrane zgolj po gospodarskih vidikih, je pa vprašanje, ki ga ing. Suhadolc ni načel.

Če bi se namreč kmečki pridelki po gospodarskih vidikih dvignili v ceni (za liter mleka bi bilo 3 din premalo), potem se poruši ves sedanji red. Ako država ne bi rešila iz stradanja večine državljanov, potem bi se morale po gospodarskih vidikih dvigniti mezde delavstva in plače zasebnih ter državnih uradnikov. Država bi morala plačati morda trikrat toliko kot sedaj izda za državne uradnike. Te napore bi prenesla država le tedaj, če bi dobila od davkoplačevalcev tudi trikrat toliko davka. To bi zopet nujno moralo podražiti vse življenje in zmanjšati dohodek celo kmetu, ker bi nastopila ponovna splošna podražitev. Po gospodarskih principih bi sledil val druginje za valom, konec bi

Občinska seja v Kranju

V petek dne 6. decembra se je vršila ob 8. uri zvečer 28. seja občinskega odbora. Odborniki so se je udeležili skoraj polnoštevilno in g. župan je sejo otvoril ter podal poročilo predsedstva.

Po poročilu o stanju blagajne je poročal, da so bila razpisana dela za snemanje terena v Čirčičah, po čemer se bo potem izdelal regulacijski načrt za to vas. Obč. uprava je sklenila to oddati najnižjemu ponudniku geodetu Mateju Lozarju pa 240 din za 1 ha. S snimanjem so medtem že pričeli. Gusp. župan je obnavljal nato vprašanje poti na Smarjetno goru, ki pelje čez Kalvarijo. Pot ima v tujskoprijetnem oziru važno vlogo. Lastnik zemljišča, preko katerega vodi pot, je izjavil, da je pot zasebna. Občina bo na predlog lastnika rešila vprašanje na ta način, da bo pot nekoli prestavila ter jo bo morala deloma zavarovati s škarpo, v kolikor bo potrebo za to ugotovil gradbeni referat.

Poročilo finančnega odseka.

Na zadnji občinski seji je bilo sklenjeno, da se žandarmeriji spet odvzame zemljišče, katerega je dala občina žandarmeriji na razpolago s pogojem, da tam v dveh letih zgradi svoje upravno poslopje, česar pa orožništvo ni storilo. Z ozirom na ta sklep je orožništvo zaprosilo občino, da ji rok podaljša, ker zaradi izrednih razmer doslej ni moglo začeti z gradnjo ter je svoje prošnjo podprlo s tem, da so tudi nekatere druge občine v sličnih primerih storile isto t. j. podaljšale rok. Stavljen je bil predlog, da se rok podaljša za eno leto. Ta predlog je bil tudi soglasno odobren.

Obč. uprava se glede dokupa potrebnega sveta za novo tekstilno šolo z Ažmanovo ni mogla pogoditi. Odborniki so namreč na prejšnji seji odobrili kupnino din 70 za kv. m, na kar pa Ažmanova ni pristala in zahteva za kv. m 90 din. Da se delo ne zavleče, je odbor zahtevano ceno odobril, a k postopku razlastitve se radi svoje uvidevnosti ni maral zateči.

G. župan je nato obravnaval licitacijo za dobavo gramozu za posipanje cest. Pozvani so bili vsi dobavitelji, da vložijo ponudbe, toda javili so se samo po eden iz vsake vasi, za Kranj sta pa bila 2 ponudnika. Odborniki so licitacijo odobrili.

Zamenjava parcele.

Mimo eremitaže nad Kranjem vodi javna pot po parceli št. 311 kat. občine Rupa, dočim je v katastru znanomovana kot javna pot parcela št. 340. Lastnik je zaprosil občino, da bi se stvar uredila in obč. odbor je odobril, da se zamenjava izvrši in da lastnik odstopi brezplačno za pot potrebno zemljišče.

Trinajsta plača občinskim uradnikom.

Občinski uradniki so zaprosili občino v posebni vlogi, da se jim zaradi težkih časov plače povišajo in da se jim odobri trinajsta plača. Doslej so 13. plačo vedno prejeli, toda letos je bila ukinjena zaradi istočasne napredovanja vsega uradništva in je bil odgovarjajoči

bil polom vseh državnih financ in vsega državnega reda sploh.

Tu pa nastopa domovinska dolžnost prav vseh državljanov. Vsi enako moramo po svojih močeh doprinesati tudi žrtve zanjo. Res je kmečki stan v dosti ugodnejšem položaju kakor vsi drugi stanovi, ker ima v bistvu vse nujne življenjske potrebščine doma in prodaja le preveč življenjskih potrebščin, dočim vsi drugi stanovi najnujnejših življenjskih potrebščin sploh nimajo. Radi tega nevarnost glada zadene kmeta le v slučaju, če je letina preslaba.

Toda te žrtve doprinesati ni dolžan samo kmet, ampak vsi stanovi v enaki meri. Če bodo vsi stanovi to razumeli in si pravično razdeljali med seboj tudi ta

znesek vložen v poseben fond za pomoč vpo-klicancem. Iz tega fonda je bilo uporabljenih nekaj nad 5600 din. Ker pa se je tokom leta druginja povečala, je občinski odbor pristal na odobritev 13. plače, obravnavanje o novih plačah pa je odložil do prihodnjega proračunskega leta. Nekateri odborniki so se zavzemali tudi za to, da se odobri 13. plača prav tako obč. delavcem, o čemer pa seja ni mogla sklepati, ker predlog ni bil stavljen pravočasno, pač pa je seja pooblastila upravni odbor, da sam to stvar uredi.

Določitev miloščine vdovama A. Zupan in A. Česen.

Občinski odbor je z ozirom na tozadevno prošnjo odobril vdovi po obč. uslužbencu Zupanu podporo 300 din mesečno, vdovi Česen pa z ozirom na število otrok in druge okoliščine po 500 din mesečno, oboje do novega proračuna.

Nato je občinski odbor odobril naknadne kredite in virnane med posameznimi postavkami obč. proračuna, ki so presegle proračunsko vsoto ali pa niso bile v celoti izrabljene. Obenem je odobril računski zaključek za proračunsko leto 1939/1940.

Skupni dohodki občine so znašali v tem pr. letu din 2.853.215,54, osebni izdatki 533.788,— din in materialni izdatki din 2.152.373,90, skupaj izdatki 2.686.161,90 din. Prebitok je bil torej din 167.151,64.

Za ubožni fond je proračun predvideval 148.340,— din dohodkov, prejelo pa se je le 135.798,— din in je občina od te vsote prispevala 111.741,75. Veterinarski fond je imel prejemkov in izdatkov 32.050,—, od česar je občina prispevala 12.424,— din.

Odobritev proračuna Dijaške kuhinje.

Tretja točka dnevnega reda je vsebovala odobritev proračuna Dijaške kuhinje v Kranju. Blagajna Dij. kuhinje izkazuje v letu 1939-40 33.987,02 din prebitka, kar ji bo pa letos prišlo zelo prav, ker ima mnogo več podpirancev. V odbor Dijaške kuhinje so bili imenovani isti obč. odborniki kot lani, to so gg. dr. Megušar, Otmar Colnar, Gorjanec Franc, Pfeifer Josip, kot preglednika računov pa prav tako lanska preglednika g. Prah Adolf in g. Tajnik Josip.

Občinski preskrbovalni urad.

Tudi kranjska občina bo v smislu tozadevne uredbe ustanovila svoj preskrbovalni urad, ki pa ne bo deloval samo v območju kranjske občine, temveč bo segal tudi preko njenih meja. Ko bo banovina potrdila pravilnik, bo urad pričel z delom. Občina ima od živih trenutno v rezervi 5 vag. moke, od katerih pa jo je zaradi zastanka v dobavi na prošnjo trgovcev odstopila 2 vagona trgovcem detajlistom, ki jo bodo pozneje vrnil. Občina pa bo dobila v kratkem tudi 5 vagonov pšenice.

Naloga tega preskrbovalnega urada so sledeče: 1.) Vodi evidenco zalog in potrebe življenjskih potrebščin v občini. 2.) Kontrolira

vojna bremena, potem se nam v naši državi, kjer imamo dovolj življenjskih potrebščin, ni treba ničesar bati

Ta pravičnost pa se ne začne in neliha samo pri delavcu ali nameščencu, ampak gre do zadnjega špekulanta, ki hoče stisko drugih uporabiti za zboljšanje svojega položaja. Kdor si v današnjih časih dela dobiček iz stiske drugih, pa naj bo iz katerega koli stanu, ni vreden član svojega naroda, ker spravlja svojo lastno domovino v nevarnost. Naša domovinska dolžnost je, da vzajemno nosimo žrtve in si jih pravično razdelimo na rame vseh, torej tudi na rame raznih pridobitnikov. Le tako bomo ohranili svojo domovino svobodno in neodvisno.

Vabilo

na socialni delav. tečaj v Kranju

Zadnje čase se po vseh večjih industrijskih krajih prirejajo socialni delavski tečaji, ki so povsod rodili mnogo lepih sadov in mnogo zanimanja. Tak tečaj je zelo potreben tudi v Kranju, ki je središče naše tekstilne industrije.

Zato se bo v nedeljo dne 15. decembra vrnil v Kranju za delavstvo kranjske dekanije celodnevni tečaj. Tečaj bo v prostorih Ljudskega doma. Začne se dopoldne ob devetih in traja do dvanajstih. Popoldne se nadaljuje ob štiriinajstih in traja do osemnajste ure.

Spored tečaja je sledeč:

1. Slovenske delavske organizacije.
2. Zapisana pravica delavcev.
3. ZZD za zmago svojega programa pod geslom: Bog — stan — narod.
4. Delavstvo kranjskega okraja (njegova številna moč, organiziranost, življenjski standard, kulturne prilike itd.).
5. Delavske socialne ustanove.
6. Trenutno važne naloge za slovensko delavstvo.
7. Delo in naloge delavskih zaupnikov in organizacijskih odbornikov.

Delavstvo kranjske dekanije vljudno vabimo na ta tečaj. Predavanja na tečajih bodo imeli samo dobri poznavalci slovenskih delavskih prilik. Udeležba na tečaju bo zato v največjo korist vsem udeležencem.

pravilno razdelitev življ. potrebščin med potrošnike. 3.) Oskrbuje ali na lasten račun ali s posredovanjem trgovine in združništva prvenstveno preko ban. prehr. zavoda v Ljubljani nabavo življenjskih potrebščin in njih razdelitev na razdelilne edince v občini. 4.) Kontrolira pravilno racioniranje življenjskih potrebščin, če ho to odredeno in potrebno. 5.) Zaseduje gibanje cen življenjskih potrebščin in nadzoruje, da se prodajalci držijo odrejenih ali oblastveno odobrenih cen za predmete, ki so pod kontrolo cen. 6.) Izvaja preskrbovalne socialne akcije v občini. 7.) Skrbi za nabavo in obnovo rezerv življ. v smislu navedbe o rezervah hrane. 8.) Opravlja tudi druge naloge preskrbovalne službe, ki bi jih odredil ban ali občina.

Le če bo na razpolago kapital, bo urad tudi sam nabavljal živila in skrbel za njihovo pravično razdelitev.

Naloga obč. odbora je bila, da izvoli izmed odbornikov namestnika predsednika, predsednik pa je v smislu čl. 5 uredbe o prehr. uradih župan. Na predlog g. župana je bil za podpredsednika izvoljen O. Colnar. Ki je obenem tudi zastopnik trgovcev. Za člane urada so bili iz delavskih organizacij imenovani sledeči: za ZZD g. Roje, za JSZ g. Tomažič, za Splošno strokovno organizacijo g. Krč, iz vrst drž. uradnikov g. inšpektor Torkar Janko. Poleg teh odbornikov bo še posvetovalen odbor iz vrst trgovcev-detajlistov; po enega odbornika bo imenovala še Udruženje gostilničarjev, Združenje obrtnikov in Zveza industrijalcev. Odbor je imel v ponedeljek že 1. sejo.

Zastopnik v upravnem odboru društva „Šola in dom“ je ostal po soglasni odobritvi še nadalje g. Toporiš.

Akcijski odbor za zimsko pomoč.

Lani tega odbora v Kranju ni bilo, ker ni bilo tako nujne potrebe. Letos se bo pa ta odbor ustanovil, zbiral bo sredstva v pomoč stradajočim in prezebajočim ter jih potem delil. Akcijski odbor bo sestavljen iz treh obč. odbornikov ter iz zastopnikov vseh karitativnih društev. Ko se bo odbor konstituiral, naj izvede nabavne akcije. Izmed obč. odbornikov so bili soglasno izvoljeni sledeči gg.: predsednik dr. Šilar, tajnik Toporiš, blagajnik Savnik ml.

V 7. točki dnevnega reda so odborniki z vseni glasovi proti enemu odbili prošnjo g. dr. ing. Leopolda Gansla, državljana Protektorata, da se mu dovoli domovinska pravica v občini Kranj.

V zadnji točki je čital g. župan okrožnico kr. banske uprave glede navodil za ob. pisarniško (Konec na drugi strani spodaj.)

Lepa proslava Jadranske straže v Kranju

Dne 5. decembra je krajevni odbor Jadranske straže ob priliki slavnosti kr. mornarice in na dan rojstva velikega pesnika Franceta Prešerna priredil slavnostni koncert, pri katerem so sodelovali: znana pevka gđ. Vera Majdičeva, pianistka gđ. Hilda Marija Horakova in gimnazijski mladinski zbor pod vodstvom g. Petra Liparja.

Koncert je otvoril mlad. zbor s hitno Jadranske straže, nakar je predsednik krajevnega odbora J. S. dr. Josip Bežek govoril o velikem pomenu našega morja in o obletnici 60. godka, ko so leta 1919. zaplapolale naše trébojnice na avstro-ogrskih ladjah. Nato je poudaril veličino našega največjega pesnika Franceta Prešerna.

Po govoru nam je gđ. Vera Majdičeva zavela Lajovčevi „Mesec v izbi“ in „Kaj bi te gledal“, Ponchiellijevo arijo iz „Gioconde“ in Gotovca „Jutranji spev Morane“ iz istoimenske opere. Gđ. Majdičeva je bila s prijetnim glasom in v zelo dobri interpretaciji. Svoj višek je dosegla v ariji „Gioconde“, za kar jo je občinstvo obilno nagradilo. Na klavirju jo je dovršeno spremljala gđ. Horakova.

Mladu pianistka gđ. Hilda Marija Horakova, ki izhaja iz znane glasbené rodbine, nam je pokazala svoje izredne muzikalne sposobnosti. Odigrala nam je tri sonate Scharlatija v e-duru, h-mol; in e-duru; štiri Chopinove preludije, e-dur, e-mol, f-dur, f-mol in „Capriccio“ od Brámsa v d-molu, „Intermezzo“ v c-duru in „Rapsodijo“ v es-duru.

Pianistka, ki izhaja iz šole prof. Ravnika, je svoje študije nadaljevala v Leipzigu pri prof. Teichmüllerju, dalje v Budimpešti pri sloviti pedagoginji prof. Varro, ki sedaj poučuje v Ameriki. Mlada pianistka je diplomirala na Glasbeni akademiji v Zürichu. Sedaj nadaljuje študije pri znanem pedagogu prof. Stančiću v Zagrebu.

Od njenega lanskega nastopa, ki nam je še dobro v spominu, sem ugotovil njen velik napredek. Ugotovil sem njene izredne sposobnosti v tehničnem in muzikalnem ožiru. Bravurozna dela je izvedla brez vsakega napora, z izkristalizirano tehniko, mogočnim tonom in s spretno uporabo pedala. Pianistka ima prav posebno razvit čut za enotnost in povezanost. Prehoda iz visokega diskanta v srednjo in basovsko lego zna po svojstvenem pojmovanju estetične tona spretno premostiti in vzdržati barvo ter dinamično ravnovesje. Prednašanje vseh skladb, posebno pa še Bramsovih, je bilo že mojstrsko. Pianistka je s svojo izvedbo navzoče občinstvo izredno navdušila in je na željo občinstva dodala Skrjabinov „Preludij“.

Zeleli bi jo kmalu slišati na samostojnem koncertu, na katerem naj bi izvajala tudi dela, slovenskih skladateljev.

Koncert je bil v vsakem pogledu izreden umetniški dogodek za Kranj, na katerem sta gđ. Majdičeva in gđ. Horakova pokazali vse odlike glasbenih izvajalcev.

P. L.

Avtomatska telef. centrala za vso Gorenjsko

V okviru del iz posojila 115 milijonov din, ki ga je najelo ministr. za pošto, telegraf in telefon za razne investicije, je ministr. za ptt. Torbár odredil razširjenje avtomatske mrežne skupine Bled. Razen dosedanjih avtomatskih telefonskih central v tej skupini bodo na novo zgrajene še sledeče avtomatske telefonske centrale: v Kranjski Gori za 30 naročnikov, v Mojstrani za 10, na Pokljuki za 10, pri Sv. Janžu za 18 in v Begunjah za 18. naročnikov. Razen tega se bo Blejska centrala razširila na 300 števil. Bohinjska Bistrica na 30, Lesce na

40 in Radovljica na 80 števil. Avtomatska mrežna skupina Bled se bo priključila avtomatski mrežni skupini Kranj, v kratkem se bo pa montaža vse te skupine priključila na avtomatsko centralo v Ljubljani, tako da bo promet v vsej tej veliki skupini popolnoma avtomatski, t. j. iz vsakega kraja na tem področju bo vsak naročnik lahko poklical katerega koli naročnika v drugem kraju. Ta skupina bo največja avtomatska telefonska skupina v naši državi.

Delavski obzornik

Zavarovanje gozdnih delavcev.

Opazamo, da niso vsi gozdni delavci na področju dravske banovine zavarovani pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev. S tem se povzroča velika škoda nezavarovanemu gozdnemu delavstvu in našemu gospodarstvu.

Po določilih zakona o zavarovanju delavcev morajo biti zavarovani vsi gozdni delavci, pa naj opravljajo kakršno koli delo, to je, da so zaposleni zaradi zaslužka.

Iz obveznosti zavarovanja so izvzeti samo poljedeljski delavci, ki opravijo samo tu in tam kako delo v gozdu in je ves les, ki so ga pripravili, namenjen izključno le za porabo v kmečkem gospodarstvu in ne za prodajo. Čim pa je les namenjen prodaji, nastopi zavarovalna obveznost.

Pozivamo vse delodajalce, predvsem lesne trgovce in gozdne posestnike, da takoj prijavijo Okrožnemu uradu vse svoje delavce, ki so zaposleni v gozdovih in sploh v lesni produkciji.

Vse gozdne delavce pa opozarjamo na velik pomen zavarovanja. V letih starosti in onemoglosti bodo ostali nezavarovani delavci brez podpor in rent, v primeru njihove smrti pa bodo tudi družine ostale brez podpor in rent.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev bo uporabil vsa sredstva, da se pravilno izvede zavarovanje gozdnega delavstva. Okrožni urad pa je trdno prepričan, da bo našel razumevanje pri delodajalcih in delavcih ter da mu ne bo potrebno seči po strogih sankcijah zakona o zavarovanju delavcev.

Podpore pri Borzi dela.

Podpore deli Borza dela brezposelnim na osnovi članstva pri Okrožnem uradu, delavske knjižice in potrčila občine o dejanski brezposelnosti.

Redne tedenske podpore znašajo: od 3 — 8. mezd. razred,

samci din 60.—, poročeni din 70.— od 9 — 11. mezd. razred, samci din 90.—, poročeni din 110.— za 12. mezdni razred

samci din 120.—, poročeni din 150.—

Trajanje podpor se ravna po času članstva pri OUZD in sicer:

Ako je bil nekdo v zadnjih 24 mescih zavarovan vsaj 8 mesecev, ima pravico do 4 tednov podpore, če pa je bil zavarovan vseh 24 mesecev, pa do podpore 12 tednov. Ako je zaposlenost trajala nepretrgoma do brezposelnosti 12 mesecev, se doda k redni podpori 4 tednov še dodatek 6 tednov, skupaj torej 10 tednov. Če pa je zavarovanje pri OUZD trajalo do brezposelnosti neprekinjeno 24 mesecev, je redni podpori 12 tednov dodejati še 14 tednov in tako znaša v najboljšem primeru podpora 26 tednov.

Ako podpora v času prve brezposelnosti ni izčrpana, nastopi po 8 mescih ponovnega aktivnega članstva pravica do nove podpore in še do ostanka iz dobe neizrabljene podpore, če od zadnje brezposelnosti oz. nakazila podpore ni poteklo več kot 12 mesecev.

Velik požar v Zalogu

Zalog, 11. XII. 1940.

V noči od nedelje 8. decembra na ponedeljek je nekako ob pol eni uri ponoči izbruhnil v Zalogu pri Goričah grozovit požar, ki je uničil eno stanovanjsko hišo in dvoje gospodarskih poslopj. Požar je izbruhnil na podu posestnika Perka Franca, po domače Brsnaka. Ker je bila nad podom slamnata streha in vse polno živinske krme, se je požar z vso naglico razširil po vsem poslopju in tudi na sosednje gospodarsko poslopje, katerega lastnik pa je v Ameriki in posestvo upravlja njegova sestra Perko Ivana. Le požrtvalnosti vseh, ki so prišli na pomoč, se je treba zahvaliti, da se ogenj ni razširil še naprej. Ko so prispeli poklicani gasilci s Trstenika, je bil ogenj že manjši in nadaljnja nevarnost odstranjena. Kdo je požar zanetil se še ne ve, vendar upamo, da bo prišel v roke pravice. Oba posestnika trpita veliko škodo, posebno pa še prvi, ker mu je poleg gospodarskega poslopja zgorela tudi stanovanjska hiša in vse življenjske potrebščine, vse poljsko in drugo orodje, vozovi, konjska vprega itd. Vso okolico nujno prosimo, da obema ponesrečencema kar mogoče pomaga. Pokazimo svoje sočutje in pomagajmo.

Mestno zavetišče na Jesenicah

Jeseniška občinska uprava, ki je prevzela občinsko gospodarstvo v letu 1936, si je med drugim postavila v program tudi nalogo, zgraditi mestno zavetišče na Jesenicah. Jesenice imajo okoli 8000 prebivalcev, pa so morale pošiljati svoje onemogle in pomoči potrebne v tuje kraje in plačevati zanje visoko oskrbno, ker Jesenice za to niso imele primerne prebivališča. Zaradi tega je zgraditev Mestnega zavetišča postala nujna in neodložljiva naloga občinske uprave. Sprva so hoteli to nalogo urušiti z nalaganjem po 20.000 din letno v ubožni zaklad. Toda kmalu je postalo jasno, da na ta način načrt še dolgo ne bo uresničen.

določila načrt arhitekta Korbarja Dragočina iz Zagreba kot najbolj ustrežajoč. Ta načrt so po podrobnejših proučitvah še znatno izpremenili. Splošne in detaljne načrte je odbor oddal ing. arh. Platnerju Josipu v izvršitev.

Na podlagi dokončnega načrta so razpisali gradbena in obrtniška dela. S pripravljalnimi deli so pričeli na jesen leta 1938, naslednjo pomlad pa so oddali gradbena dela najnižjemu ponudniku Belcijanu Boštjanu iz Komende za din 707.201.—. Ostala obrtniška dela so bila razen centralne kurjave oddana izključno domačim podjetjem. Blagoslovitev temeljnega kamna se je izvršila na svečan način 20. novembra

Zato je občinska uprava že spomladi l. 1937 sklenila, da začne z gradnjo zavetišča takoj in da v to svrhu uporabi tekoča obč. sredstva, ne da bi pri tem še posebej obremenjevala davkoplačevalce. Za začetek je imela obč. uprava na razpolago ubožni zaklad, nekaj hranilnih vlog in dvakratno dotacijo iz obč. proračuna po 200.000 din, skupaj 510.000 din. S tem zneskom naj bi se z gradnjo pričelo.

Ustanovljen je bil v ta namen poseben pripravljalni odbor s predsednikom g. Petrom Arnežem na čelu, ki je takoj začel z delom. Spoznetka je bilo treba prebroditi mnogo težav in zaprek. Zlasti je bilo važno vprašanje stavbišča. Stavljenih je bilo več predlogov, toda večina se je izrekla za prostor na „Pisarjih“, kjer zavetišče tudi danes stoji in ki je bilo last jeseniške cerkvene nadarbine. Nakup zemljišča, ki meri nad 10.000 kv. m, je obč. uprava odobrila in razpisan je bil javen natečaj za napravo idejnega osnutka za zavetišče. Poslane načrte je komisija vsestransko precenila ter

1938, v aprilu prihodnjega leta pa je bila stavba že v surovem stanju pod streho. Odsej dela niso napredovala po predvidenih terminih, ker so bili mojstri in pomočniki često klicani na orožne jastre.

Posebnost v zavetišču je kapela, posvečena sv. Emi. Na oltarju je umetniški relief, delo g. Hohnjeca iz Celja. Letos v jeseni je bila stavba toliko dovršena, da je mogel biti sprejet v zavod prvi oskrbovavec. Prostora je v zavetišču za 50 oskrbovancev.

Stroški za zavetišče so sledeči: a) zemljišče, projektacijski stroški in reditev dvorišča, vrtov ter potov din 394.377.— din; b) gradbena in obrtniška dela din 1.570.923.—. c) oprema zavetišča in kapele din 248.154.—. Skupno znašajo stroški torej 2.213.454.15 din.

Mestno zavetišče je dovršeno. Mnogo truda in žrtev je zahtevalo, toda upajmo, da nam bo vse to povrnjeno, ko bo dobro uspevalo in nudilo pomoč najpotrebnejšim ter s tem vršilo svojo plemenito nalogo.

Drobne novice z Jesenic

Miklavža so letos v posebno obilnem številu prišli gledat v Krekov dom. Popoldne je bila dvorana natrpana z malimi, zvečer so jo pa napolnili odrasli. Obakrat je bilo res s skrbnostjo in čutom finese pripravljeno. Popoldnansko mladinsko prireditev so prikazale č.č. sestre z gojenkami Krekovega doma in nekaterimi otroci iz vrta. Najprej smo videli, kako sta se dva porednaka preoblekla v Miklavža in parkljo. Toda oba je pravi parkelj odnesel. Posebno lep in ljubezniv je bil potem pravi Miklavž, obdan s tolikimi angelci, od katerih je bil eden lepši ko drugi. — Večerno prireditev je nastudiral dramatski odsek Krekovega prosvetnega društva. — Za uvod so prikazali enodejansko „Usodna zamenjava“. Nastopili so naši priznani igralci in igralke. Dvorana se je od srca nasmejala. Seveda, če nastopi g. Ahac! Ta večer se je moral živeti v šaljivo in tudi v najbolj resno vlogo. Miklavž se je najprej pritožil, da je letos le težko prišel z nebes, ko je pa toliko zrakovlovov v zraku. Tudi pomanjkanje hencinskih kart je čutil, toda na Jesenicah je vseeno prišel, da najprej pokara lenuhe in tiste, ki k sosedovim zahajajo in po stari navadi slabo vzgojenih sosedov kruh bolj hvajljo ko domačega. Pridne je pa pohvalil in obdaroval. — Za pridne na Hrušici se je oglašil Miklavž v tamkajšnjem društvenem prostoru. Šaljivo z vzgojnim so tudi tu znali prav lepo združiti.

Božične počitnice na strokovni (vajeniški) šoli se prično 18. decembra in trajajo do 12. jan. Trgovske in druge izlozbe v izložbenih oknih dobivajo božični ton. Lani so bile skoro vse izlozbe okrašene tudi z jaslicami, kar je napravilo lep utis.

Potrjeni krediti za plavžko cesto in streho carinarnice. Vojska je preprečila, da se ni že letos začela graditi nova cesta v Plavžki Rovt. Radi pomanjkanja osebja na banovini niso mogli pravočasno izvršiti potrebnih načrtov. Med tem so se draginske razmere spremenile in za lanski kredit ne bi mogli izvršiti dela. Na in-

tervencijo ministra dr. M. Kreka je gradbeni minister podpisal sedaj nov zvišan kredit za to cesto. Istočasno je bil podpisan kredit tudi za zgotovitev normalne strehe na carinarnici.

Škoda po zadnji povodnji se počasi popravlja. Te dni začno s popravilnimi deli ob Savi na Hrušici. Most pri Plavžu je bil itak kmalu toliko popravljen, da je spet služil svojemu namenu. Le Pod Mežakljo še čakamo na komisijo od banske uprave, ki naj bi ugotovila pravega krivca prizadete škode.

Deputacija Jeseničanov pri g. banu Zadnji tork so se člani občinske uprave z g. županom oglašili pri g. banu in v nekaterih uradih banske uprave ter intervenirali v zadevah jeseniške občine. Gre zlasti za pospešitev licitacije za graditev ceste v Plavžki Rovt in za uspešno poslovanje prehranjevalnega urada.

Novi vodovodni rezevoar Pod Mirco bo te dni dovršen. Če bo vreme ugodno, se bo začelo z deli za graditev zajetij.

Sv. Križ nad Jesenicami. Gđ. Tika Bernikova, ki je imela letos v najemu hotel „Boštjan“, je zapustila Sv. Križ in prevzela hotel „Razor“ v Kranjski gori. — Znana letoviška kolonija pri Sv. Križu se je povečala z novo lepo vilo zagrebškega veleindustrijalca g. Franja Slegerja. Vila je zgrajena v lepem gorenjskem slogu.

Pri Savskih jamah kopljejo. V zadnjih dneh so pri nekaj opuščeni rudnikih pri Savskih jamah zopet začeli iskati železno rudo. Vendar ni pričakovati, da bi se začelo s kakim resnejšim delom. Pred približno 100 leti je bilo pri Sv. Križu skoro 100 prebivalcev več kot danes, ker so bili takrat rudniki pri Savskih jamah že v polnem obratu. Kopalni so rdečo, sivo in belo železno rudo. Prva (rdeča) je bila najboljša. V ostalih dveh so bile primesi svinca in celo nekaj srebra. Tedaj se niso imeli modernih ventilacijskih naprav. Radi tega se je pripetilo veliko nesreč rudi eksplozij jamskih plinov. V župniških knjigah je zabeleženih mnogo takih smrtnih slučajev. Takrat so mogli kopati ko-

in blagajniško poslovanje. Ob tej priliki je ugotovil, da se ti predpisi pri občinskem poslovanju v Kranju v redu izvršujejo. V načrtu pa je sprememba, da se po zgledu privatnih podjetij uvede tudi na občini delovni čas od 8. do 14. ure, razen ob počitdnekih.

Ko so bila navodila prečitana, je g. župan sejo zaključil.

maj dve do tristo metrov globoko. Danes z modernimi napravami lahko pridejo mnogo globlje. Kdo ve, če ni v globljih plasteh dosti in dobrega železa. Ravno pojav zemskih plinov je verjeten dokaz, da je v zemlji še dosti železne rude. Zgornje plasti rudniškega terena med Javorniškim Rotvom in Sv. Križem so ob štiristoletnem kopanju rude z opuščeniimi rovi prevrtane in izrpane, posebno okrog Savskih jam.

Lepo vreme je privabilo k Sv. Križu mnogo izletnikov. Zlasti Jeseničani radi zahajajo užiti

vat toplo višinsko sonce. Prihajajo tudi že smučarji. Obiskujejo kočjo alpinskega športnega kluba v Črniem vrhu ali skalasko kočo na Rožici. V bližini teh koč je mnogo lepih smučarskih terišč, ki so že nekoliko zasnežena z najlepšim pršičem.

Divjad. Letošnja lepa in mila zima posebno ugaja divjadi. Lanska huda zima jo je močno decimirala. Letos ima še povsod zadosti hrane. Drži se še v višjih sončnih legah. Tja se umika lovčecem, ki jo iščejo v nižavah. V nižjih legah je zato več lovske smole nego lovskega blaga.

TEDENSKE NOVICE

IZ UPRAVE.

Cenjene tiskarje opozarjamo, da pravočasno naročite oglase za božično številko „Gorenjca“, ki bo izšla v povečanem obsegu in večji nakladi. Oglasi se sprejemajo do sobote.

KRANJ

Dežurno zdravniško službo vrši v nedeljo 15. decembra zdravnik dr. Vrtnjak Vinko.

Zagoneten samomor. Pretekli teden sta dopotovala v Trogir dva mladoporočenca ter se vpisala v hotelsko knjigo kot Ivan Mušič, trg. potnik iz Kranja in Malka Mušič, roj. Rehar. V noči od sobote na nedeljo sta napravila samomor ter predhodno uničila vse dokumente. Trogirski policija je poslala kranjski policiji podatke, da bi ugotovila identiteto samomorilcev. Policija je dognala, da je bil neki Mušič Ivan še pred 18 meseci v Čirčičah, ki pa je bil elektrovarilec in je pozneje odšel neznan kam, vendar se dozda še ni moglo ugotoviti, če je istoveten s samomorilcem. Nadaljni postopek v preiskavi bo vodila uprava policije v Ljubljani.

Pri Bašarju, gostilničarju v Stražišču je neki vlomilec vdrl skozi okno in odnesel 15 kg maši, sardin v skatlicah za 10 kg, 10 litersko steklenico slivovke, kos salame in nekaj jedilnega pribora.

Kontrolo pri pekih. V soboto je policija izvedla preiskavo po kranjskih pekarnah. Ob tej priliki so pri 4 pekih ugotovili, da pečejo kruh s premajhno težo, pri enem pa, da peče kruh iz bele moke.

V zadnjem času se ob ponedeljkih pojavljajo na trgu razni prekupčevalci, ki pred 11. uro kupujejo živila, kar pa je proti tržnemu redu in proti uredbi o pobijanju draginje. Policija je tem prekupčevalcem blago zaplenila. Izgovarjajo se, da o tej uredbi nič ne vedo, kar jih pa ne opravičuje.

KINO TALIJA

predvaja v soboto 14. dec. ob pol 9. zveč. in v nedeljo 15. dec. ob 4., 6. in pol 9. uri veliko dramo o vefilmu
CITADELA

po romanu dr. Cronima. - V gl. vl. R. Donat in lepa R. Russell - Dodatek: Fox žurnal

Ce se človek pelinkovca napije, ga lahko obdolže, da ga je kje ukradel. Tako se je pred kratkim nekemu zgodilo in komaj je dokazal, da se ga je nalezal drugje. Prišel je namreč v gostilno, kjer jim je bila baš tedaj ukradena steklenica s pelinkovcem.

Meso so zaplenili nekemu raznašalcu, ki ga je v petek raznašal po kranjski okoli.

Radi ledene ceste se je v torek primeril na Jelenovem klanecu karambol, ki pa ni povzročil prevelike nesreče, le neka mlekarica je prevrnila vse mleko in smetano, kar je peljala v Kranj.

Godba Planina. Kot odsek prosvetnega društva v Kranju že nekaj časa obstoji godba na pihala, ki je že toliko napredovala, da bo mogla tudi nastopati. Nadela si je ime „Planina“. Ker pa ima godba mnogo strokov, Bo iskala dobrotnikov, ki bi ji s stalnimi mesečnimi prispevki pomagali vzdrževati se. Občni zbor je sklenil, da se bodo med prijatelji nabirali podporni člani, ki bi prispevali mesečno vsaj po 10 din. Ustanovni člani pa plačajo enkrat za vselej vsaj din 500.—. Te dni bodo člani godbe Planina nabirali po Kranju in bližnji okolici podporne in ustanovne člane. Z veseljem podprimo idealno stremiljenje naših fantov godbenikov.

Kavo, čaj v eni minuti —
dobite samo v slaščičarni ŠINKOVEC

V okviru godbenega odseka „Planine“ se bo ustanovil tudi violinski oddelek. Godbeniki, ki imajo veselje za to godbo, naj se priglase v društveni pisarni v torek ali pa v petek zvečer pri godbeni vaji.

Slovensko planinsko društvo, podružnica v Kranju vabi na sestanek vse fotoamatere svojega okoliša dne 17. decembra t. l. ob 20. uri v gimnazijo v Kranju v svrhu ustanovitve fotoamaterskega odseka.

Redni setanek FO Kranj bo v četrtek dne 19. decembra ob 8. uri zvečer v Ljudskem domu. — Bog živi!

Prosvetno društvo v Kranju opozarja, da za svoje prireditve ne bo dostavljajo osebnih vabil, ampak bo obveščalo občinstvo o svojih prireditvah le z letaki oz. plakati ter po časopisu. Vse somišljenike, člane in prijatelje vabimo, da se redno udeležujejo vseh naših prosvetnih večerov, proslav ter iger.

Igra za Silvestrovo „Državni uradnik“ je priporočljiva vsem društvom, ki prirejajo silvestrovanje. Traja 20 minut. Je nova, originalna burka, ki bo povsod uspela, ker je prirejena za današnji čas. Cena za izvod in tantijema din 26.—. Dobite jo v Centralni prosvetni pisarni v Kranju ali v Prosvetni zvezi v Ljubljani.

Hač mraz traja že skoraj 14 dni po celi Gorenjski. Tudi sonce nima več toliko moči, da bi čez dan ozračje ogrelo. Zunaj Kranja je zadnje dni padel termometer celo na 12 stopinj pod ničlo. Nekateri potoki in bajorji so že zamrzli ter so se na njih pojavili navdušeni drsalci. Prejšnjo soboto je padel barometer zelo nizko in pričakovali smo, da bo začelo pošteno snežiti, toda padlo je le malo babjega pšena. V sredo ponoči je pričelo snežiti, fo da dopoldne je že prenehalo, vendar izgleda, da bo ta sneg obstal, ker je padel na suha in zmrla tla. Mraz precej ovira stvarno delavnost in marsikje so morali začeta dela preložiti na spomlad.

MILO

si lahko skuhate sami doma. — Kako to naredite, Vam povejo v **DROGERIJI**

B. ŠINKOVEC

KRANJ - PREŠERNOVA UL. 2

Tam dobite tudi vse, kar rabite za kuho

Začetek zime je prinesel mnogo skrbi revnim družinam, ki nimajo ne dovolj hrane ne kuriva in ne obleke za nastopajoči mraz. Sezonski delavci izgubljajo delo, tovarne delajo v skrajnem obsegu in napovedujejo še obsežnejše omejitve in redukcije v obratu. Prihrankov ni ne tu ne tam in marsikdo z zaupanjem pričakuje pomoči od Akcijskega odbora za zimsko pomoč, ki se je baš sedaj ustanovil.

Kljub vsemu pa izgleda, da bo letošnji božič zelo živahen v tujsko-prometnem oziru. Božične počitnice, ki bodo trajale polnih 20 dni, bodo dale mnogim prilike, da prebijajo nekaj brezskrbnih dni na naših gorenjskih snežnih poljanah.

Polnočni vlak. Pred nedavnim je bil ukinjen nočni vlak, ki je odhajal iz Ljubljane ob 23.50 in je prihajal v Kranj ob 0.22, oziroma zdaj vozi samo ob nedeljah in praznikih. Ukinitve je zadela Kranjčane in vse Gorenjce tem bolj, ker tudi večerni brzovlak ne vozi več. Oba vlaka so uporabljali mnogi gospodarstveniki, ki so imeli opravke v Ljubljani kasno v noč, na drugi strani pa je ta zveza omogočala vsej Gorenjski, da se je marsikdo mogel udeležiti raznih kulturnih prireditev v Ljubljani: tečajev, sej, zborovanj, galdališča i. p. Pri tem je treba pomisliti tudi na to, da ljudje, ki slične prireditve obiskujejo, v veliki večini nimajo sredstev za prenočevanje v Ljubljani. Ker je obenem tudi avtomobilski promet zelo skreden, je Gorenjska na ta način kulturno skoraj popolnoma odrezana od Ljubljane. Polnočni vlak je vršil znatno kulturno in gospodarsko nalogo, pa čeprav se je imenoval „JUMP“. Zato odgovorne činitelje prosimo, da se zavzamejo za vrnite tega vlaka, kar bo tudi za železnico rentabilno, saj je bil vlak skoraj vedno poln.

Občina ponovno opozarja, da si nabavite zaloge koruze. Naročite ja lahko na občini ali pri Gorenjski kmetijski zadrugi.

PRIMSKOVO

Poroka. V soboto sta se na Brezjah poročila g. Mirko Gorjanc, uslužbenec v zobnemateljeju g. Holchakerja in agilen član fantovskega in prosvetnega odseka Primskovo z gđ. Urško Puštavr. Poročil ju je č. g. Fabiani. Za priči sta bila ženinov šef in nevstin brat. Obilo sreče!

Na Miklavžev večer je bilo v Prosvetnem domu na Primskovem obdarovanih blizu 120 otrok. Vsem dobrotnikom, ki so k obdaritvi kaj prispevali, predvsem ravnateljstvu tovarne „Intex“ in „Jugobruna“, se tem potom najlepše zahvaljujemo. Kljub stiskam današnjega časa je bil Miklavž še kar bogat, a upajmo, da bo drugo leto še bogatejši.

SKOFJA LOKA

Ne več ne ure ne dneva. Ta teden smo imeli pri nas kar pet mrličev. Iz Ljubljane so pripeljali našega domačina dr. Antona Jamarja, znanega zdravnika za pljučne bolezni. Pri Pecharju je umrla gospodinja gospa Klotilda Pecher. V Novem predmestju je nenadoma umrl prokurist Ernest Pavlin. Pripeljali so ga v Ljubljano. V nedeljo je preminula gospa Marija Čadež, delavčeva žena iz Kapucinskega predmestja. Na Dobravi v Puštalu pa je umrlo štiri in pol mesečno dete družini Hribernik. Naj bo vsem Vsemogočni usmiljen sodnik! Preostalih pa naše najiskrenejše sozalje!

Na nedeljskem obnem zboru Združenja obrtnikov je bil z ogromno večino izvoljen novi odbor z nosilcem Bozovičar Pavletom na čelu.

Miklavževa prireditve v Društvenem domu je prav lepo uspela. Popoldne je Miklavž obiskal in obdaroval lepo število otrok. Zvečer pa je ob veselem večeru obdaroval starejše. K bogatemu obdarovanju siromašnih otrok tako v Društvu kakor v Gabrku je največ pripomogla požrtvovalnost Vincencijeve konference, ki je pri dobrih ljudeh in dobrotnikih, med katerimi moramo omeniti zlasti vse tovarne in trgovine, zbrala prav lepo število darov, katere je nato Miklavž razdelil med male revčke. Da jih ne bo zeblo.

Občina je ta teden začela odstranjevati prst na prostoru, kjer bo tekla nova zvezna cesta med Vojaško in Kolodvorsko cesto. S cesto se že kažejo oblike, ki jih bo zavzel novi del mesta.

Občina je pričela z merjenjem parcel na Kamnitniku, ki jih bo spomladi prodala lastnikom hišic, ki že sedaj stoje na teh parcelah. Prav je tako, da bo enkrat ta stvar urejena.

Za tlakovanje Kolodvorske ceste je že vse pripravljeno. Navožene so velike količine kamnata, katerega so stroji zmleli. Prispeli so tudi že drugi stroji in vse kaže, da se bo spomladi takoj pričelo z delom. Tako se vendar od kolodvora do mesta poleti ne bo neprestano valil oblak prahu. Ob dežju pa ne bo treba več gaziti blata do gležnjev. Tudi to je zasluga JRZ.

Večje količine moke si je nabavila „Skofje-loška predilnica“ za svoje delavstvo. Moko bo razdelila po lastni ceni med delavstvo. Isto tako so si nabavili delavci večje količine masti pri tovarni. Ravno tako prakticira tovarna „Sešir“, ki je nabavila poleg moke in masti tudi še premožni cenil.

Medzno gibanje v „Seširju“. Kakor je „Gorenjec“ že na kratko poročal, se vodi v tovarni „Sešir“ precej ostro gibanje, kateremu so sledila pogajanja za zvišanje delavskih mezd. Delavci so zahtevali (JŠZ) povisek po 1.05 na uro, dočim je uprava ponudila sprva le 0.40 din, nato pa po 0.50 din poviška na uro. Pri tem se pogajanja zastala. Kakor smo pa sedaj zvedeli, bo prišlo kaj kmalu do sporazuma in sicer na podlagi poviška 0.55 din na uro.

Moko za svoje delavce je zopet nabavila tovarna Sešir, katero je v četrtek razdelila med nje.

Petroleji na karte. Tudi pri nas so ta teden pričeli deliti petroleji na karte, ki se dobe na občini.

Krušno moko je sedaj pred prazniki pri nas skoraj nemogoče dobiti. Izgovori so vsemogočni. Res ne vemo, ali moko res ni, ali je samo na jeziku ni. Nekateri upajo, da bodo zato ljudje kupovali belo moko, kar pa ogromni večini ni mogoče. Seveda so pri tej stvari najbolj prizadeti mali trgovci in delavski sloji.

RETEČE PRI ŠKOFJI LOKI

Zupna cerkev je kupila znamenje ob glavni cesti od gostilničarja Prelesnika za 3.500.— din. Po dolgem času je to znamenje vendar prišlo v prave roke, da se ne bo treba bati, da bi se podrla.

DUPLJE

Nekaj novega! V nedeljo 15. decembra priredi naše Prosvetno društvo točno ob pol 4. uri popoldne v gasilski dvorani kino-predstavo. Predvajal se bo krasen film: „Carski sel“, prirejen po povesti, ki jo je izdala pred nekaj leti Mohorjeva družba. Za kratek čas bo sledilo še par smešnih prizorov. Vsi vljudno vabljeni! Vstopnina nizka.

BLED

Preteklo nedeljo smo videli v veliki dvorani Prosvetnega doma poučno igr „Izgubljena Marta“, katero so uprizorila dekleta iz Dekliškega krožka na Bledu. V nabito polni dvorani so ljudje z razumevanjem in zanimanjem sledili igri. Gđ. Cilka Gogalova je s svojo dramsko umetnostjo v vlogi Marte zadostila javnosti v polni meri. Gospod Pomidorji (Matej Gogala) je s humorjem zabaval ljudstvo ter svojo vlogo izpeljal v najboljšem tonu. Ljudstvo je bilo zelo zadovoljno. Zahvaliti se je treba posebno gđ. učiteljici Žitkovi, ki je sicer še malo časa na Bledu, pa uživa vse spoštovanje in pohvalo radi svoje požrtvovalnosti. Na Bledu še ni bilo tako dobre učiteljice, ki bi si v tako kratkem času pridobila toliko zaupanja in ljubezni. Dekliški krožek deluje z največjo pridnostjo, bolj kot kdaj prej. Zato gđ. uč. Žitkovi največja pohvala za dobro katoliško in slovensko delovanje.

Kakor smo pred letom poročali, plakati prosvetnega društva sploh nimajo nobenega obzanka. Jasno nam je bilo, kdo jih je tiral, tudi povedali smo to takrat. Danes pa pravimo, da je tudi Bog pokazal s prstom nanj in od tega časa imajo plakati mir!

PREDDVOR

Prosvetni večer, ki ga priredi prosvetno društvo v Preddvoru v nedeljo dne 22. decembra ob 5. uri popoldne v Prosvetnem domu bo prvi večer v letošnji sezoni. Predavatelj g. ravnatelj Zor bo obravnaval zelo zanimivo temo in bo predavanje poživil s skioptičnimi slikami. Ze sedaj opozarjamo vse farane, da se predavanja polnoštevilno udeležijo. Za člane prosvetnega društva je udeležba obvezna.

Veliko senzacijo je v Preddvoru in okolici napravil strokovnjaški vlom pri g. Slancu Josipu, upravitelju graščine in žage g. Dolenca. V noči od 29. na 30. november je neznan vlomilec vplomil v pisarno v graščini Hrib v Preddvoru. Vlom je bil strokovnjaško izveden. Na severni strani graščine, kjer je pisarna, je bilo vplomljeno skozi okno v salon. Križi na oknih so bili izžagani in stekla pobita. Da se ni slišal ropot, so stekla namazali s testom. V pisarni, kjer sta bili dve blagajni, so zjutraj našli obe blagajni siloma načeti. Verjetno je, da sta bili obe odprti s t. zv. svinjsko nogo, tako da sta sedaj obe neuporabni. Vsaka blagajna je bila predrti štirkrat in sicer zunanja stena na štirih oghi in notranji predali na treh krajih. Po pisarni je bilo vse razmetano in še celo telefon, ki je v pisarni, je bil izključen. Radi vetra, ki je to noč pihal, so vlomilci opravili svoje delo nemoteno. Odešeno je bilo v gotovini din 7.000.—, dve puški in ročni kovček. Tako strokovnjaškega vlomja še ni bilo v našem kraju in upamo, da bodo tudi tem vlomilcem oblasti kmalu prišle na sled.

Ta teden je prispela prva pošiljka koruze za občino, kar so ljudje že težko čakali. Tudi petroleji daje svoje skrbi v fari in občini, ker bi vsi radi čim več, a te tekočine zelo primanjkuje. Malo potrpljenja bo tudi tu treba.

Občinski odbor občine Preddvor ima svojo redno sejo dne 15. decembra ob 8. uri zjutraj. Ustanovil se bo občinski prehranjevalni urad.

NAKLO

V nedeljo 15. decembra je ob 3. uri popoldne v Stari šoli ponovitev igre „Izgubljena Marta“. Lahovec obsojen na 5 let robjne. V sr. 10. t. m. je bila v Ljubljani pred malim senatom razprava proti moziku Lojzeta Goloba, ki je padel kot žrtve pijanske podivjanosti 10. novembra t. l. Umor je v javnosti močno odjeknil in zato je bila obsodba Lahovec in njegovega pajdaša Meštrovica vsej javnosti v zadoščanje. Zidar Vinko Lahovec je bil zaradi zločina uboja obsojen na 5 let robjne, čevljar Slavko Meštrovic pa na 1 leto robjne, ker je pri uboju pomagal. Državni tožilec je vložil priziv radi prenizke kazni.

HRASTJE

Miklavž je bil v Prosvetnem društvu v Hrastju letošnje leto zelo radodaren. Razdelil je med 50 revnih otrok nad 250 m raznovrstnega blaga. Da je društvo moglo prirediti tako bogatega Miklavža, je predvsem zasluga radodarnih tovarnarjev, ki jim izreka na tem mestu iskreno zahvalo.

V torek zvečer ob 7. uri smo ob obilni udeležbi pristavljali skioptičnemu predavanju gđ. Švelca o njegovem življenju v Franciji in o njegovi težavni in burni vrnitvi v domovino.

Naš Prosvetni dom se bo prihodnje leto popolnoma prenovil. V ta namen se že pripravljajo material, ki pa bo radi splošne draginje zahteval precejšnje gnotne žrtve.

Fantovski odsek priredi v nedeljo ob 3. uri popoldne vojno dramo „Konjeniška patrolja“.

Ni bilo še kina, ki bi Vam postregel z boljšim programom kot **KINO ŠMARTINSKI DOM** - dvojni program:
ZALJUBLJENCA najboljši in najnovejši film J.M. Donaldove in Nelson Eddyja v nar. barvah in **SNEGULČICA** od 12. decembra do 16. decembra
Predstave v del. ob 1/9 zv., v ned. ob 8., 6. in 9.

IZJAVA

Fodpisani Obed Miha preključujem in obžalujem vse, kar sem govoril o Kočevarju Rudolfu in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. Kranj, dne 18. novembra 1940.

Obed Miha.

PREKLIC

Voglar Jožef, pos. in mizar v Naklem preključujem kot neresnično, kar sem govoril dne 29. 9. 1940 v gostilni Ferjanc v Strahinju o zas. tožilecu Strupi Primožu, delavcu v Jugočeški, Kranj in izjavljam, da je očitek, ki sem ga takrat izrazil, da je Strupi Primož l. 1936 kot delavski zaupnik dobil denar ob priliki štrajka od tovarne Jugočeška, torej da je bil podkupljen, neresničen in neosnovan.

Voglar Jožef.

Razglas

Opozarjajo se vsi uslužbenci, ki plačujejo uslužbenci davek v davčnih znamkah, da se od 1. decembra 1940 dalje tudi specialni doprinos za narodno obrambo plačuje v posebnih znamkah, ki se nalepljajo v davčne knjižice. Te znamke se dobe v trafikah, kjer se izdajajo tudi davčne znamke za uslužbenci davek. Kranj dne 28. novembra 1940.

Sef davčne uprave, viš. davčni inspektor.

*

Neprijavljeni radio aparati se morajo plombirati.

Vsi lastniki objavljenih radio aparatov se opozarjajo na odlok poštne direkcije, da morajo biti vsi radio aparati do 15. decembra 1940 ali prijavljeni ali pa plombirani od pristojne pošte. Po 15. decembru bo smatrala pošta vse radio aparate, ki ne bodo bodisi prijavljeni bodisi plombirani, kot brezpravno inštalirane. Taki aparati se zaplenijo in se odmeri globa v znesku 900.— din.

Kdor je aparat prodal ali zemenjal, naj pisмено sporoči ime kupca oziroma trgovca.

*

Plačilo občinske davštine na vozila.

Lastniki motornih vozil se zadnjikrat opozarjajo, da vplačajo zapadle občinske takse za tekoče proračunsko leto tekom prihodnjega tedna v občinski pisarni, ker bi se sicer moralo proti njim uvesti izvršilno postopanje, s čemer bi se jim povzročili občutni stroški.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasin se plača D. 0°50. Najmanjši znesek je 8 D.

Važno! Modroce, otomane, spalne divane itd. izdeluje solidno in po nizki ceni BERNARD MAKŠ, tapetnik — Na skali št. 5. (v hiši g. Šipica)

Nov klobuk znamke Adamič se je našel na cesti iz Kranja proti Preddvoru. Dobi se pri Oreharju v Srakovljah.

Večje število kompletnih sobnih oprav se bo prodajalo v ponedeljek 16. decembra 1940 popoldne od 1. ure naprej v hotelu „Jelen“. Kupci vljudno vabljeni.

Prazno sobo, eventuelno s kuhinjo iščem za 1. januar. Naslov v upravi lista.

Odda se lepo trisobno stanovanje in meblirana soba za 2 osebi. Naslov v upravi lista.

Delavnico ali skladišče na dvorišču, velik prostor, takoj oddam. Naslov v upravi lista.

Raznovrstno rabljeno pohištvo (nizke omare itd.) takoj prodam. Naslov v upravi lista.

Prodajam pisalni stroj znamke Erika. Cena 1600 din. Naslov v upravi lista.

Sprejme se k nemu otroku pridno in pošteno dekle, ki je vajeno kuhanja in gospodinjstkih del. Naslov v upravi lista.

Dvosobno stanovanje s prikljanimi iščem za 1. januar. Naslov v upravi „Gorenjca“.

Za bombažno tkalnico se sprejmeta dve privjalke za osnovne valje, nadalje ena vdevalka in ena snovalka. Ponudbe pod šifro „Tekstilna“ na upravo tega lista.

Žena: „To je pa HINKO-klobuk“

Mož: „Ta pa, ta. Odslej bom nosil vedno in edino orig. HINKO-klobuke.“

Dobijo se v Kranju, poleg farne cerkve

Prodajam hišo

v najbližji okolici Kranja, ob banovinski cesti, s trgovskim lokalom in upeljano trgovino, z vodovodno in električno inštalacijo. Pismene ponudbe na upravo lista pod šifro „Hiša“.

Šivalne stroje nove in rabljene kupite ali zamenjate poceni v trgovini

Omej L. Kranj

Tavčarjeva ulica št. 9
Sprejema tudi popravila!

Gorenjska
oblačilnica

KRANJ
PREŠERNOVA 18

ŠTEPAN ČENČIČ
in FRANCO KOZELJ

Največja zaloga damskih plaščev, oblek in hubertus plaščev.

Cviček

pravi dolenski, dobite pri Centralni vinarni v Ljubljani, Frankopanska ulica 11.

POZOR, mesarji in nakupovalci surovih kož!

Kupujem surove domače svinjske kože, v vsaki množini, po najvišjih cenah.

Ivan Prešeren, tovarna čevljev, Kranj

KRZNARIJA KLINAR, KRANJ - JESENICE

Delamo in predelujemo vse vrste boe, ovratnike, lisice, plašče, jopice itd. itd. • Ravno tako je stalno na zalogi vseh vrst kožuhovina. • Kupujemo kože divjačine (lisice, kune itd.).

SVINJSKE KOŽE

Kot vsako leto kupujem tudi letos vsako množino svinjskih kož po najvišji dnevni ceni — Pred oddajo Vaših zalog nam jih ponudite.

RAFAEL BATISTIČ

Stražišče pri Kranju - Tel. Kranj 50

Istočasno Vam želim VESEL BOŽIČ!

ZA BOŽIČ
najprimernejša darila

KR.

D.VOR.

B. RANGUS
KRANJ

JUVELIR IN DOBAVITELJ

PODLJUBNIŠKI:

HRIBAR

11

POVEST IZ ŠKOFJELOŠKIH HRIBOV

„Res je tako! Kam bomo šli? Vidva s Francetom že, a kam bom šla jaz?“ je stokala Micka.

„Kam se primožil!“ ji je pol za šalo pol zares svetoval Janez.

„Kdo me pa hoče?“ je zardela Micka.

„E, ni vrag!“ je menil Janez. „Jaz sam vem, da bom šel. Poiskal si bom delo v tovarni, si ustvaril dom in vzel Ančko. Naveličal sem se tega garanta, ko pa oče na debelo zapravlja!“

„Če te le ne bodo prepredili oče?“ je plaho dejala Micka in ga pogledala, kot bi se bala zanj.

„Kako neki?“

„Kako, to sama ne vem. A v duši slutim nesrečo!“ mu je odvrnila.

„Beži no, beži!“ jo je malomarno zavrnil. „Ženske vidite strahove.“

„Da bi le šlo vse gladko! Pa najbrž ne bo. Varuj se, Janez! Oče so v pijanosti vsega zmogni; saj jih poznaš. Molila bom, da se vse srečno izteče, zdaj pa moram zakuriti za večerjo!“

Janez je zasluhl v sestričnih besedah resnico. Odšel je nazaj v hlev, a le s težavo je opravil živino, ker ga je roka tako hudo bolela.

Ko se je zmrčilo je prišel tudi France z njive.

„Kje so pa oče?“ je vprašal.

Povedala sta mu vse. Tudi on ni mogel razumeti, zakaj oče tako divje sovraži Gabrove.

„Pri nas bo šlo tako vse k vragu!“ je menil tudi France in zamahnil z roko.

Povečerali so in šli spat.

Janez ni mogel zaspati. Roka ga je bolela; še bolj kot roka pa ga je skelelo, da se bo moral

boriti na življenje in smrt za svojo Ančko. — Oče ne bo odjenjal in in on tudi ne. Naj se zgodi kar koli, boril se bo za njo do zmage ali do smrti! Ni mogel zaspati. Premetaval se je na ležišču in slišal biti uro za uro iz čumnate. Bližala se je že enajsta. — „Pojdem!“ Še nikoli ni klical, danes pa pojde! Toliko ima povedati Ančki... Vstal je, se tiho oblekel in napravil nekaj korakov. France je krepko vlekel dreto. — Odprl je vrata; niso zaškripala in tiho jih je zaprl nazaj. Po stopnicah je hodil tiho, kolikor je le mogel. Ni se sicer nikogar bal, ker očeta ni bilo doma, a ni hotel, da bi sestra in brat vedela, kam gre. Tiho je odprl vežne duri in stopil v hladno jesensko noč. Vzel je v drvarnici lestev in si jo nadel na ramo. Vse je bilo tiho, le šuštenje listja, ki je padalo z dreves, je motilo tišino noči...

Janezu je burno udarjalo srce, ko je stopal po stezi proti sosedu:

„Ali se mi bo oglasila? Kaj bo dejala?“

Tiho je stopil okoli hiše. Pes je zarenčal v kolibici, Janez pa ga je poklical: „Sultan, sultan, le tiho bodi!“ in pes, ki ga je spoznal, je mirno dremal naprej.

Prispel je na drugi konec hiše, kjer je bilo Ančino okno. Pomisljal je malo, nato pa prislomil lestev na zid. Preden je stopil na lestev, je prislomil. Vse je bilo tiho. Stopil je počasi in tiho na lestev in kmalu je bil pri oknu.

Potrkal je in tiho poklical: „Ančka!“ — Nobe ne ga glasu. — Janezu je bilo, da bi najrajši odšel. Roka ga je bolela in zeblo ga je, da je drgetal. Ljubezen do Ančke pa je premagala vse njegove bolečine in tudi mraz. Potrkal je vnovič. Poklical je glasno: „Ančka, odprl! Jaz sem, Janez!“

V sobici se je nekaj zganilo in zašumelo. Janez je zagledal belo postavo, ki se je bližala oknu.

„Janez, ali si ti?“ je šepetaje vprašala bela postava.

Janez je spoznal Ančkin glas. „Jaz sem,

jaz, Ančka, le odprl!“ je skoraj naglas dejal Janez.

Okno se je tiho odprlo.

„Joj, kako je mraz! Ali te nič ne zebe, Janez?“ je tiho, ljubeče zašepetala Ančka.

„Zebe? — Zebe me že, zebe! Ali toliko novega je, Ančka, da sem moral priti. Moram ti povedati vse!“

„Pa je tukajle tako mraz, Ančka. Bi lahko šel notri?“

„Zebe te, vem; no pa zlezi notri!“ je malo s strahom rekla Ančka. „Ampak tiho, da te kdo ne sliši.“

Janez je hitro in tiho zlezal skozi okno v sobico in za sabo zaprl okno.

Dala mu je stol, sama pa je zlezla v posteljo.

„No, Janez, zdaj pa le povej, kaj ti teži srce!“ ga je zaprosila.

Sedel je tik njenega zglavja, ji pobožal lase in jo prijel za roko. Tiho se je sklonil in jo poljubil na čelo.

„Veš, Ančka, naš oče že vedo, da sva šla danes skupaj iz Loke!“

Ančko je kar dvignilo na postelji, tako jo je iznenadilo.

„Kaj praviš? Vaš oče, da že vedo? Saj to ni mogoče!“

„O je, je! Vse je res!“ je pritrdjeval Janez.

„Beračica Urša naju je videla. Zdaj že vsa vas ve za to in pol Loke!“

„Urša?“ je vzkliknila Ančka. „Baba nemarna! Ta je povedala trikrat toliko kakor je res.“

„Da, da trikrat toliko!“ je pritrdil tudi Janez.

„Poglej, pri nas je na dolgo in široko vse pripovedovala Micki in oče je slišal. Ne moreš si misliti, kako je zbesnel. Vpil je in razgrajal, da se Bog usmili. Prišel sem domov, ne vedoč, kaj vpitje pomeni; a kaj kmalu sem zvedel. — Po kratkem prepiru z menoj, ko sem mu povedal, da te imam rad in da rajši pustim domčijo kakor pa tebe, je zgrabil puško, jo obrnil in udaril!“